

AMERISKA INFANTERIJA JE DOSPELA V ŠANGHAJ

KITAJSKA VLADA PRAVI, DA NE BO NIKDAR PODPISALA KAKIH PONIZEVALNIH POGODB

Prvi oddelek ameriške redne vojske je došel v mednarodno naselbino v Šanghaj. — Bitka pri Čapej se nadaljuje. — Navzlic japonskemu ob-streljevanju se nahaja v starih utrdah še vedno tisoč kitajskih vojakov.

SANGHAJ, Kitajska, 6. februarja. — Prvič v zgodovini Amerike so vkorakali vojaki redne ameriške armade v mednarodno naselbino v Šanghaj.

Med grmenjem topov so praznovali Kitajci novo leto, dočim so Japonci naznanili, da bodo obnovili napad na utrdbe pri Woosung, katere že tri dni obstreljujejo. Odločno pa taje, da se je izkrcalo tri tisoč japonskih vojakov in osemsto mornariških vojakov v namenu, da utrdbe zasedejo.

Načelnik japonskega generalnega štaba Yamataka ceni, da se navzlic obstreljevanju še vedno nahaja v napol porušeni utrdah kakih tisoč kitajskih vojakov.

Včeraj je dospela sem transportna ladja "Chau-mont", s katere se je izkrcalo več oddelkov 31. infanterijskega polka ameriške zvezne armade.

Amerikanci so korakali v vojaški formaciji po inozemski naselbini ter se utaborili na obrežju. — Vsega skupaj se je izkrcalo 1200 mož.

Najbolj važen praznik kitajskega koledarja — novo leto — se je začel davi z grmenjem topov in ropotanjem strojnic. Vroč boj se je vršil na šest-najst milj dolgi fronti med Čapej okrajem in utrd-bami pri Woosung.

Kitajci se nahajajo na znatno boljših pozicijah nego Japonci, vsled česar se jim je posrečilo neko-liko napredovati.

Kitajski letalci, ki so letali visoko nad razvalina-mi Čapej okraja, so opazili kitajski vlak, ki je vo-zil ojačenja. Takoj so ga začeli obstreljevati z bom-bami ter so uničili dva vagona.

Dosedaj so bili Japonci v bitki pri Čapej neome-jeni gospodarji zraka, sedaj so se začela pojavlja-ti tudi kitajska letala. Letalci sicer ne mečejo bomb, ampak vrše šamo poizvedovalno službo.

HARBIN, Mandžurija, 5. februarja. — Kitajci pod poveljstvom generala Ting Čao, so se morali umakniti japonski premoči ter pobegniti iz Harbi-na. Japonci so zasedli mesto po hudem obstrelje-vanju. Par izstrelkov je padlo tudi v poslopje, v ka-terem se nahaja uprava kitajske vzhodne železnice. Železnica je v skupni ruski in kitajski lasti.

Sovjetska vlada bo poslala Japonski odločen pro-test.

Tu prebivajoči Japonci so zavojevalce navdu-šeno pozdravili. Kitajski general se je s svojim šta-bom umaknil v mesto Acheng, ki leži šestindvajset milj jugovzhodno od Harbina.

TOKIO, Japonsko, 6. februarja. — Mornariški minister Osumi je rekel danes: —

Naša odkritosrčna želja je, da odpravimo pred-sodke, ki so se pojavili proti nam v Združenih dr-žavah. Japonci ne nameravajo zavojevati nobenega ozemlja ter jim niti na misel ne pride, da bi ogroža-li ameriške interese v dolini reke Jangtse.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
v Ameriki! — Naročajte ga!

Francoski nacrt za razorožitev

JOHN VOORHIS VČERAJ UMRL

Bil je star skoro 103 le-ta. — V mestni službi 59 let. — Šele v okto-bru je stopil v pokoj.

John R. Voorhis, ki je bil v ok-tobru lanskega leta s posebno dr-žavno odredbo upokojen kot predsednik volilnega odbora v New Yorku, je umrl. Ako bi bil živel do 27. julija, bi bil star 103 leta. Zadel ga je kap.

V službo mesta New York je stopil leta 1873. Bil je najstarejši mestni uslužbenec v New Yorku in najbrže v vseh Združenih dr-žavah.

Voorhis je prišel v New York leta 1830 in je videl mesto zra-sti od 200.000 na 7 milijonov pre-bivalcev.

Ker so bili njegovi stariši zelo revni, je moral pustiti šolo, ko je bil star 13 let in je prišel delati v uradu odvetnika Haya za \$1 na te-den. Pozneje je postal mizar in se za politiko ni brigal. Šele, ko je bil star 44 let, je stopil v poli-tično službo v New Yorku in je opravljal razne službe skozi 59 let. Mesto mu je ob njegovi upo-kojitvi nakazalo \$8000 letne po-kojnine.

DESETLETNICA PIJA ENAJSTEGA

Ob desetletnici svojega kronanja bo papež po radiju pel mašo. — V petek 12. februarja ob 6 zjutraj.

Vatikansko mesto, 5. februarja. Prihodnji petek, 12. februarja, bo ob priliki desetletnice kronanja papeža Pija XI. mogoče slišati mašo, katero bo služil papež sam, po radiju. Začne se ob šestih zju-traj po nevyorškem času.

Peveci bodo peli Palestrinovo Marcellus mašo, nato Perosijevo skladbo "Cantate Domino" in tu-di Perosijevo himno "Tu es Petrus".

Ob tej priliki bo papež tudi po-delil apostolski blagoslov. Ko bo papeževa procesija odhajala iz bazilike, bodo trobile srebrne fan-fare.

Cerkveni pevski zbor, katerega vodi Monsignor Antonio Rolla, bo pel v Sikstinski kapeli.

MOLITEV JE BILA USLIŠANA

Lafayette, Ind., 5. februarja. Mrs. in Mrs. Herman H. Schmitz sta pogosto molila, da bi skupaj umrli. Včeraj je Schmitz padel po stopnicah, ki peljejo v njegovo klet in se je ubil. Stiri ure pozne-je je umrla njegova žena za vo-denico.

Schmitz je bil star 79 let, nje-gova žena pa 76.

OBLETNICA NAJMANJŠE DRŽAVE

San Marino, Italija, 5. febr. — Najmanjša republika na svetu, San Marino, ki meri samo 38 kva-dratnih milj, je obhajala 192-let-nico svoje neodvisnosti.

MLADO DEKLE V DIJAŠKEM STANOVANJU

Skrivala se je pet dni v stanovanjih dijakov. — 24 dijakov zapletenih v škandal. — Stara 16 let.

New Haven, Conn., 5. februar-ja. — Policija je naznanila, da je našla "misterijozno" dekle, o ka-teri je bilo poročano, da živi v po-slopju, kjer stanujejo dijaki Yale vseničilice.

Po aretaciji je priznala, da je njeno ime Edith Nassella, stara 16 let in doma iz Philadelphije. V dijaškem stanovanju je živila pod imenom Edith Jennings.

Policijska Mary Novins jo je nekaj dni opazovala in jo je vi-dela v spremstvu različnih dija-kov. Odpeljala jo je v hišo Dobrega pastirja, kjer bo čakala na od-redbo sodišča. Policija pravi, da bo peljana na vseničilice, kjer bo morala pokazati, v katerih dijaš-kih sobah je živila pet dni.

Kot pravi dekle, je občevalo ž-njo 24 dijakov. Oblasti so zadevo sporočili dekletovim starišem, ki pa so odgovorili, da se ne brigajo za njeno usodo.

Šolske oblasti vseničilice so po-stale pozorne šele, ko je dijak Fe-lix, ki urejuje dijaški list vse-učilščnikov, objavil v svojem li-stu, da živi v gorkih sobah vse-učilškega stanovanjskega poslop-ja mlada deklica tepega obraza in črnih oči.

SMRT ZAHTEVA DVA KONGRESNIKA

Washington, D. C., 4. febr. — Dva zastopnika južnih držav sta danes umrla v Washingtonu.

Samuel Rutherford iz Forsyth, Ga., je umrl v kopalnici v hotelu, kjer je stanoval, za srčno kapjo. Percy E. Quin iz McComb, Miss., je umrl po večtedenski bo-lezni.

Oba zastopnika sta imela važ-ne vloge v raznih poslanskih od-borih.

Quin je imel izdelano svojo predlogo za prodajo Musele Shoals, kar je povzročalo že mno-go ostrih debat celih deset let.

LEPO PRIZNANJE ZA PRESEDNIKA

Washington, D. C., 5. febr. — Prejšnji governor države Luisia-na in sedanjí senator Huey Long se je včeraj prvič sestal s pred-sednikom Hooverjem. Predstavil ga je mornariški tajnik Jahneke.

Po sestanku s Hooverjem ga je časnikarski poročevalec vprašal: — Ali je to prvokrat, da ste go-vorili s predsednikom Hoover-jem?

— Da, — odgovori Long.

— Kaj mislite o njem?

— Well, — pravi Long, — do-ber za žalostno stranko, katero zastopa. Mislim, da je dober kot vsakdo drugi.

AEROPLANI SO ZGORELI

Chicago, Ill., 5. februarja. — Na Municipal Airport je zgorel hangar, ki je veljal \$75.000 in dvanajst aeroplanov. — Skupna škoda se ceni na \$175.000.

SOVJETI IN SVETOVNA REVOLUCIJA

Komunistični kongres prizna, da je socijali-zem odvisen od petlet-nega p r o g r a m a. — Drugi nacrt potrjen.

Moskva, Rusija, 5. februarja. Sovjetska vlada je opustila svoj nacrt za svetovno revolucijo in sklenila, da porabi vse svoje sile za ustanovitev močne sovjetske države v svojih mejah.

Komunistična stranka bo po-svetila svoje delo za domači raz-voj in napredek saj do konca dru-gega petletnega načrta. To svoje mnenje so izrazili voditelji komu-nistične stranke na kongresu, ki ima sedaj svoje zasedanje.

Predno se je kongres razšel, je sprejel vladni nacrt za nadaljnih pet let. V končni resoluciji je bi-lo s posebnim poudarkom izjav-ljeno, da se sovjetska unija utrjuje kot temelj mednarodnega so-cijalizma.

Prva leta komunizma so govorniki poudarjali potrebo za svetov-no socialistično revolucijo. Na le-tošnjem kongresu pa so vodite-lji in govorniki kazali na svetov-no krizo in propad vse industri-je v kapitalističnih državah, medtem ko Rusija na svojem petlet-nem načrtu napreduje in ne čuti nikakega pomanjkanja.

ODKRITJE STARE PALAČE

Chicago, Ill., 5. februarja. — Ekspedicija Field muzeja je na-šla v Mezopotamiji blizu mesta Kiš tretjo palačo sasanjske dina-stije perzijskih kraljev. Dve pala-če ste bili izkopani lanske leto. Sasanjska dinastija je bila na perzijskem prestolu od 226 do 637 pred Kr. Ekspedicija je našla tu-di mnogo predmetov, ki segajo 5500 let pred Kr.

Voditelj ekspedicije L. C. Wat-elin naznanja, da je našel v pa-lači velik rezervar za vodo, vodo-vodne cevi, mnogo lončene poso-re, razne nakite in človeške kosti.

PES REŠI ŽIVLJENJE GOSPODARJU

Schenectady, N. Y., 5. febr. — Policijski pes je vtekel za rjuho svojega gospodarja Nathana King in ga je zbudil še ob pravem ča-su, da se je mogel rešiti iz goreče hiše.

King je takoj opazil, da mu je vsled ognja zaprt vsak izhod, za-to skočil iz drugega nadstropja svoje hiše. Pri tem si je zlomil le-vo nogo in se poškodoval po hrb-tu. Njegov sosed ga je našel le-žati v snegu. V kratkem času je hiša do tal pogorela.

BOLGARSKA NOČE PLAČATI DOLGA

London, Anglija, 5. februarja. Neko poročilo na Exchange Tels-graph Co. iz Zofije pravi, da je bolgarski poljedelski minister D. Gujeff na poljedelskem kongre-su v Jambovu izjavil, da Bolgar-ska ne more več plačevati vojne odškodnine.

MEDNARODNA POLICIJA NAJ JAMČI ZA VARNOST

ZENEVA, Švica, 5. februarja. — Voditelj fran-coske delegacije na razorožitveni konferenci, fran-coski vojni minister Tardieu, je stavil danes kon-kretni predlog za ustanovljenje mednarodne poli-cije, ki bi zajamčila državam varnost. Ta predlog je bil zelo presenetljiv, kajti vsi so domnevali, da bodo Francozi vztrajali na svojem dosedanjem sta-lišču.

Dasi je bila današnja seja do-ločena samo za volitev uradnikov, se predsednik Arthur Henderson ni oziral na to tehnično stvar ter izjavil, da je bil francoski doku-ment "v redu" sprejet.

Splošna debata o njem se bo začela šele prihodnji teden. Francozi, ki so dosedaj odločno nasprotovali vsakemu zmanjšanju francoske armade in mornarice, pravijo, da so pripravljeni разо-žiti se do gotove meje, toda le pod pogojem, da se ustvari uspeš-ne garancije za mednarodno var-nost.

Kaj hočejo reči s tem, ni točno označeno, vendar se pa domneva, da nameravajo Francozi predla-gati, da bi imela Liga narodov lastno armado.

Francosko spomenico so sestavi-li francoski ministri s sodelova-njem generala Weyganda in ge-nerala Petaina.

Plenarna seja konference se je nato odgodila.

POBEGNIL IZ SMRTNE CELICE, ZOPET VJET

Houston, Tex., 5. februarja. — Sam F. Akin, star 41 let, ki je v avgustu 1930 prežagal železno mrežo svoje smrtne celice v kaz-nilnici Fulton Tower v Atlanta, Ga., in pobegnil, je zopet pod ključem.

W. E. McClain ga je spoznal po sliki v nekem časopisu. Akin je de-lal v nekem restavrantu in ko ga je spoznal, je naznanil policiji. Policijski načelnik Percy Heard ga je aretirat.

Akin je umoril svojo ženo in nekega trgovskega potnika.

PREMETEN POTEPUH

Park Roids, Minn., 5. februar-ja. — Lastnik neke restavracije bi rad vrnil bankovce za \$20 ne-kemu potepuhu, ki ga je prosil za brezplačno kosilo.

Potepuh izvleče iz žepa banko-vec za \$20 in vžgalico. Restavra-ter zagleda bankovce in ga zgra-bi.

— O, obljubil si mi, da mi daš kosilo zastoj, — pravi potepuh. — Je že dobro, — pravi restav-rater, — ta bankovce ti izme-njam.

— Zaponi si, da te nisem pro-sil, da mi ga izmenjaš, — pravi potepuh in odide za \$19.65, ki mu jih je vrnil restavater.

Na banki pa je restavater iz-vedel, da je bankovce ponarejen.

DIVJAČINA ZMRUJE V ALASKI

Vancouver, B. C., 5. februarja. Vsed velikega snega v notranjem delu Alaske je divjačina prisilje-na seliti se proti morju, da najde kaj hrane. Kapitan parnika Prin-cess Mary poroča, da je s parnika opazoval in naštel ob bregu 102 srni, ki so se pasle ob morju.

ČUDNO JEZERO NA BAHAMAH

Ekspedicija je našla jeze-ro brez živali. — Ob je-zeru so videli samo ene-ga škorpjona in dva ščurka.

Nassau, Bahamski otoki, 5. fe-bruarja. — Dr. Bacon, ki vodi znanstveno ekspedicijo, poroča, da je našel na otoku Andros, ki spada k Bahamskemu otočju, čud-no jezero, ki je nekaj najbolj čud-no na zemlji.

Jezero se nahaja 20 milj v no-tranosti otoka in je obdano z vi-sokimi skalami. Okoli jezera ni bi-lo najti nobene živali, razum ene-ga škorpjona in dveh ščurkov. Nad jezerom pa so leteli jastrebi.

RAZSTRELBA NA LADJI

Marcus Hook, Pa., 5. februarja. Ko so na tovornem parniku "Bild-well" nastale štiri eksplozije, je bilo ubitih 12 mornarjev; ena ženska in štirje moški so bili ra-njeni. Ladja je bila uničena.

Z ladje so skladali gasolin, ko se je pripetila eksplozija.

Več mornarjev pogrešajo in so najbrž ostali v notranosti ladje ter jih je moral zaseči požar, ki se je hitro razširil po celi ladji. Mogoče pa jih je tudi eksplozija vrgla v morje kjer so utonili.

Parik "Bildwell" je imel posad-ko 37 mož. Razum straž in delav-cev, ki so skladali gasolin, so bi-li vsi v posteljah.

Vač parnikov je odplulo pone-srečen ladji na pomoč.

PAPEŽ PREKINE AVDIJENCE

Vatikansko mesto, 4. febr. — Papež Pij XI. je prekinil vse av-dijence 11. in 12. februarja v spo-min na obletnico vatikanskega konkordata z italijansko vlado in v spomin obletnice na njegovo kronanje. Denar, ki bo s tem pri-hranjen, bo razdeljen med reveže.

POST V ITALIJANSKEM MESTU

Ponti, Italija, 5. februarja. — To mesto vsako leto obhaja javni post. Na glavnem trgu mesta je deset belo oblečenih kuharjev speklo 1200 jajc in zmešalo 1100 funtov polente.

Velika množica se je gnetla o-koli miz, kjer so delili polento in na mestne stroške točili vino.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za imenstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikom.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalneke naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3573

JAPONSKA IN VELESILE

Na vsa mirovna prizadevanja velesil, katerim načelju je Amerika, je odgovorila japonska vlada z odločnim "Ne". Pod nobenim pogojem ne dovoliti, da bi se kaka tretja stranka vmešavala v mandžursko vprašanje.

Nastopila je s protipredlogi, ki so za velesile istotako nesprejemljivi, kot so zavezniški zaunjo. To je prava politika zavlačevanja na boljši, morda ugodnejši čas.

Medtem pa grme topovi japonskih bojnih ladij pred Šanghajem, bombe padajo na Čapej ter povzročajo ogromno škodo, v silnem mirazu je prodiralo japonsko vojaštvo proti Harbinu, in ga je, kot pravijo zadnja poročila, predvčerajšnjim tudi zavzelo. S tem je padlo važno železniško središče v ozemlju, kamor sega sovjetski vpliv.

Pri tem pa govorijo v Tokio o bratski ljubezni ter zatrjujejo, da niso imeli nikdar namena Mandžurije za stalno zasesti.

To je nekaj igra med mačko in miško, ki se vrši že iz za septembra meseca lanskega leta.

Japonci vlečejo Ligo narodov za nos in jo bodo vlekli toliko časa, dokler ne dosežejo svojega cilja.

Japonska potrebuje namreč prostora za svoje mnogoštevilno prebivalstvo.

Malemu velikanu je postalo na otočju pretesno ter je začel premišljevat, kam naj spravi svoje sinove in hčere.

Iz istega razloga je pričela Japonska v prejšnjih letih vojno z Japonsko in Rusijo ter osvojila ogromna ozemlja. Toda Japoncev je bilo vedno več in osvojeno ozemlje ni zadostovalo.

Tudi roparski vpadi v Mandžurijo se je završil iz istega razloga. To so porodne bolečine velikega azijskega imperija, nad katerim naj bi zavihrala zastava vzhajajočega solnca.

Japonska se ne zmeniti niti za pretuje zavezniškov niti za Ligo narodov. Kelloggov pakt in pogodba, sklenjena med devetimi velesilami, ji ništa mar.

To je brutalna politika, politika nasilja in ropa, istozasna je pa dosledna narodna politika. Politika namreč ne pozna nobene etike, pozna edino sebičnost.

Ali je nemara Anglija v prejšnjih časih drugače ravnila?

"Morite, ropajte in požigajte!" — se je glasilo pred leti Francis Drake-jevo povelje.

Kako bi si mogla drugače pridobiti kolonije v vseh delih sveta?

NASI V AMERIKI

Joseph Zupan, ki vodi gasolin-sko postajo v Clevelandu je bil v petek zvečer napaden od dveh banditov, ki sta odnesla 24.

— Po kratki bolezni je umrla v Clevelandu Marija Šile, rojena Golob, v starosti 57 let. Zapuščala soproga Matevža, pet otrok, sestro in brata. Pokopnica je bila doma iz vasi Ponikve pri Laščah. V Ameriko je prišla pred 44 leti, ter je bila ena izmed pionirskih slovenskih naseljencev.

— V Clevelandu je umrl rojak Louis Robida, star 65 let, doma iz Hinjaše fare. V Ameriki je bival 41 let. Zapuščala žena, pet hčerk ter tri sinove, v Evropi pa enega brata.

— Preminula je v naselbini v Collinwoodu dobro poznana Marija Anžlin, rojena Koželj, stara 47 let, doma iz vasi Velike Vrhe, fare Krka na Dolenjskem. Našla se je zadnje tedne v bolnici, kjer je bolehalo več tednov. V domovini zapuščala mater in sestro, tukaj pa soproga, sina, hčerko in brata Mihaela. V Ameriki je bivala 31 let.

— Dne 17. januarja je v slovenski naselbini v Lorainu, Ohio, obhajal poznani rojak Anton Pogorelec 77letnico svojega rojstva. Pogorelec je doma iz Ribnice. V Ameriko je prišel leta 1889 in sicer v Buffalo, N. Y. Njegova soproga, Agnes Pogorelec, ki je sedaj stara 65 let, je pa prišla v Ameriko leta 1909, in je doma iz Dolenje vasi pri Ribnici. Oba sta nekaj časa bivala v državi New York, potem sta prišla v Cleveland, in se za kratko dobo vrnila v New York, v Lorainu se pa nahajata od leta 1899. 28. aprila bo minilo 42 let, odkar sta poročena. Oba sta pri dobrem zdravju. Zakončki par ima tri sinove in dve hčeri, vsi poročeni.

RAZVOJ REPARACIJSKEGA VPRAŠANJA

Ni mednarodnega problema, ki bi bil povojni Evropi povzročal toliko neprijetnosti, nespornost, ljenj in težkoč kakor je problem nemških reparacij. Celih trinajst let že obvladuje evropsko politično ozračje, letos pa stopa menda v svojo najodličnejšo fazo. Ne bo tedaj odveč, ako v kratkem ponovimo zgodovino te zadeve, ki že dobro desetletje leži kakor težka mora na Evropi, ji ne da oddiha in ji ne dovoli, da bi se v političnem pogledu konsolidirala.

Člen 231 versailleške mirovne pogodbe nalaga Nemčiji dolžnost, da andomesti škodo ki so jo njene vojske povzročile državam bivše Antante. Člen 232. pa določa, naj medzavezniška komisija preišče plačilno možnost Nemčije ter določi način plačevanja teh odškodnin, ki so znane pod imenom reparacijska plačila Nemčije. Po nadaljnjih določilih tega člena bi Nemčija morala plačati vse reparacije v tridesetih letih, začenjajoč s 1. majem 1921. Ako bi se ob preiskovanju nemške plačilne zmoglosti izkazalo, da Nemci ne morejo plačati določenega zneska ali da se ne morejo držati dogovorjenega načina plačevanja, smejo izvršiti upniki poljubne ukrepe, ki jih smatrajo za potrebne. Nemčija pa bi teh ukrepov ne smela smatrati za sovražna dejanja. Dne 16. julija leta 1920 so podpisniki versailleške pogodbe določili prvo razdelbo nemških reparacij. Od njih bi Francija dobila 52%, Anglija 22%, Italija 10%, Belgija 7% itd. Leto kasneje je bil odmerjen delež jug. kraljevine v višini 5%. 27. aprila 1921 je reparacijska komisija odločila višino nemških reparacij v znesku 132 milijard zlatih mark, ki se obrestujejo po 5% od 1. maja 1921 dalje.

Po padcu nemške marke je Nemčija novembra meseca 1922 zaprosila reparacijsko komisijo bza popoln moratorij. Ker pa se antantne države niso mogle zediniti za skupen postopek, je bilo vsakemu upniku prepuščeno, da po svoji volji ukrene, kar se mu zdi potrebno. Zato sta Francija in Belgija januarja 1923 zasedli Poruhrje, da se z gospodarskim izkoriščanjem tamonjske industrije odškodujeta za izpadek nemških plačil. Novembra meseca istega leta je reparacijska komisija poverila amerišnemu generalu Dawesu nalogo, da izdelata načrt, po katerem bi se lahko vršila reparacijska plačila. Nemčija ni ugovarjala načrtu; dasi je bil zanj ugodnejši nego prvotne versailleške določbe, je avgusta 1924 sprejela načrt in plačala prvi zapadli znesek.

Dne 16. septembra 1928 je bila Nemčija sprejeta v Ligo narodov ter je izrazila željo, "naj se problem reparacij popolnoma in končnoveljavno uredi ter v ta namen sestavi odbor strokovnjakov". V tem odboru je bila Nemčija zastopana po svojem odposlanen. Odbor se je sešel februarja 1929 pod predsedstvom Owena D. Younga ter 7. junija predložil državam nov načrt, imenovan po predsedniku Youngov načrt. Dve konferenci v Haagu sta odobrili načrt, nakar je stopil v veljavo

dne 17. maja 1930. Naslednje leto, torej lani, je Nemčija 20. junija presila Hoovera, naj ji pomaga z moratorijem, kar je predsednik Združenih držav tudi storil, da na ta način zagotovi možnost izplačil ameriških privatnih posojil v Nemčiji. Francija se je držala določil Youngovega načrta in pristala na moratorij le za pogojni del reparacijskih dajatev; brezpogojni del je Nemčija plačala, dobile so ga pa kot posojilo nazaj nemške železnice. Dne 19. novembra 1931 pa je Nemčija še pred potekom moratorija predlagala Banki za mednarodna plačila v Baslu, naj po določilih Youngovega načrta preišče gospodarsko stanje Nemčije in ugotovi nemožnost reparacijskih plačil. Basel je nato 22. novembra izdal svoje poročilo o stanju nemških finane ter predlagal še nadaljnjo odgoditev plačevanja pogojnega dela reparacij. Priporočil je tudi, na prizadete države iznova uredi problem vseh meddržavnih dolgov. Konferenca, ki bi se bavila s tem poslom, se je imela sestati 25. januarja v Lozani. Nemčija pa je zopet nedomoma spremenila svoje stališče in izjavila, da odklanja vsaka pogajanja, ker sploh ne namerava več plačevati reparacij. S tem prelomom svojih mednarodnih obvez je Nemčija ustvarila nov, poostren položaj, katerega prva posledica je odgoditev lozanske konference.

Dopisi.

Midway, Pa.

Radio poslušalci čestitajo pevskemu zboru "Ilirija" iz Canonsburga, Pa. za njih krasno zapeto slovenske pesmi, katere so zapeli ob sedmi uri zvečer na postaji WNBO v Washington, Pa. dne 3. svečana.

Le še tako naprej!

Radio poslušalci
iz Midway, Pa.

DAR AVSTRILJE AMERIKI

Washington, D. C., 5. febr. — V spomin na dvestoletnico Washingtonovega rojstva je avstrijski poslanik izročil predsedniku Hooverju lepo izdelan Washingtonov kip na konju iz avstrijskega porcelana.

Avstrijski poslanik Edgar L. G. Preehnik je nesel dar v predsednikov urad, kjer mu ga je izročil, rekoč, da naj bo ta dar v znak spoštovanja do velikega junaka.

Ojača slabe obisti

Nuga-Tone očisti život bolezenskih gliv, daje novo moč in silo oslabelemu obistim in drugim organom. Čisti kri, prežene žledolone nerednosti in prežene ali druge organe, ali ako vaše zdravje je ni dobro, vzemite Nuga-Tone in pomagajte vašemu zdravju in življenju. Je na prodaj v lekarnah. Ako ga vaš lekarnar nima, rečite mu naj ga naroči od trgovca na debelo. —Adv.

Iz Jugoslavije.

Smrtna nesreča na lovu.

Po vestih iz Požarevca sta se te dni podala dva lovca na lov v tamkajšnje okolice. Pri tej priliki se je pripetila huda nesreča, ter gonila divje race. Dragomir Stojanović, krojač iz Požarevca. Oba sta hodila ob potokp Mogili ter gonila divje race. Dragomir je hodil na levi, njegov tovariš pa po desni strani potoka. V bližnjem trenutku je Dragomir opozoril tovariša, da se v grmovju nahajajo divje race. Tovariš je začel streljati, a namesto race je svojega lovskega tovariša zadel v srce. Ko so mu prihiteli na pomoč, je bil Dragomir že mrtev.

Otroci so našli mrtveca pod snegom.

V okolici Banja Luke so otroci, ki so se sankali po snegu, našli mrtveca. Policija je ugotovila, da je mrtvec blazni Vekaba Biličević, ki je najbrže ob nedavnem snežnem viharju obitl v snegu in zmrznil.

Tragična smrt dveh dečkov.

V Platičevu pri Osijeku se je pripetila huda nesreča, ki je zahtevala življenje dveh dečkov. Na kanalu Vranja se je drsala vaška mladina. Nepričakovano se je vdrl tanki led in dva dečka sta izginila pod ledom. Ostali otroci so se razbežali. Domačini so prihiteli na pomoč in razbijali led, a vsi naporji so ostali brez uspeha.

Žensko truplo brez glave

So našli te dni na vaškem smetišču sela Ibra. Policija je odredila, naj truplo do nadaljnjega ostane na najdišču, ker se je domnevalo, da gre za grozen zločin.

Truplo je prišel pogledat tudi Živojin Marković, ki je po obleki spoznal v mrtvi ženi svojo mater, ki je pred nekaj dnevi brez sledu izginila od doma. Žena je bila že dalj časa slaboumna.

Menih Silvester obsojen na 20 let ječe.

Iz Jagodine poročajo, da se je vršila tamkaj vzkljena sodna obravnava proti menihu Silvestru Spasiću, ki je ustrelil starešino samostana Svete Petke v Čestobrodici, arhimandrita Mojsija Brankovića. Pri prvi obravnavi je bil obtoženec obsojen na 15 let težke ječe. Kasarijsko sodišče je sodbo razveljavilo in odredilo novo obravnavo. Po obravnavi je bil meni Silvester obsojen na 20 let ječe.

Kako so aretirali pobeglega blagajnika.

Kakor znano, je policija aretirala blagajnika pri vojnem ministru Milovanovića, ki je pred kratkim pobegnil iz Beograda in poveril nad en milijon dinarjev. Pretekle dni se je zglasil na policiji neki šofer po imenu Angel Kolarić in je ves vznemirjen pripovedoval, da je prišel k njemu na Svačićev trg neki gospod in povpraševal po šoferju, ki bi bil prez posla. Ko mu je šofer dejal, da je že štiri mesece brez službe, mu je gospod pripovedoval, da rabi njegov prijatelj šofer.

ferske dokumente in je šoferju ponudil 3000 dinarjev, če mu odstopi svoje, češ da mu jih jutri vrne. Šofer mu je res dal dokumente, takoj nato pa se je skesal in pihel na policijo. Zagrebška policija je odredila, naj pazijo na vse avtomobile, ki zapustijo Zagreb.

23. januarja se je na policiji zglasil tudi nameščene družbe za spalne vagone, ki se je b mudil v Zagrebu in je izjavil, da je prišla k njegovi ženi neka njena prijateljica iz Kraljevice v spremstvu inž. Mijokovića, v katerem pa je on po sliki, ki so jo objavili listi, spoznal ubežnika Milovanovića iz Belgrad. Policija je takoj odredila preiskavo, toda med tem sta inž. Mijoković in njegova spremljevalka že odpotovala z avtomobilom proti Primorju. Dognani so, da se Mijokovića prijateljica imenuje Justin in da je doma iz Kraljevice. Zato je policija naročila v Kraljevi preiskavo in na glavni cesti so zares ustavili avtomobil, v katerem so našli Milovanovića in Justinovo. Pri Milovanoviću so našli še okrog 1 milijona dinarjev. Izjavil je, da si je kupil avto, ko se je prvič mudil na Sušaku, kjer je posetil Justinovo, pri kateri je tudi stanoval. Avto je kupil na Reki, z njim se je pripeljal v Zagreb, da si nabavi dokumente, s katerimi je nameraval odpotovati preko meje v Italijo. Policija, ki je razpisala 50.000 Din nagrade za onega, ki bi izsledil Milovanovića, bo nagrado razdelila zagrebškim in karlovškim policistom ter šoferju, ki se je prvi javil pri zagrebški policiji in tako odkril sled za zločincem.

Smrt poslanika Nešića.

Nenadoma je umrl zadet od kapi Ljubomir Nešić, poslanik v Ankari. Rojen je bil v Kragujevcu leta 1879. Gimnazijo je obiskoval v Kragujevcu, Šabcu in Belgradu, pravne nauke pa je dokončal v Belgradu. V diplomatsko službo je stopil leta 1905. Najprej je bil imenovan za uradnika Parizu, in sicer leta 1907—1909, nato v Pristini v l. 1909—1912. Aktivno je sodeloval v vseh treh vojnah. Od leta 1916—1918 je bil šef jugoslovanskega oddelka v zunanjem ministru. Leta 1919 je do meseca maja sodeloval kot član jug. delegacije na mirovni konferenci, nakar je bil prestavljen v Skader leta 1920, v Trst pa l. 1921. Od leta 1922 do 1923 je bil pomočnik zunanjega ministarstva. Leta 1924 je bil postavljen za poslanika v Sofiji in pozneje v Ankari.

Položaj premogovnikov.

V zadnjih 9 mesecih lanskega leta je znašala proizvodnja jugoslovanskih premogovnikov 2 milijona 927.958 ton. Zaposlenih je bilo 29.788 rudarjev, predlanskim pa 33.671. Število obratujočih premogovnikov je nazadnje bilo 1299 jih je bilo še 110, predlanskim 93, zdaj jih je pa samo 83. Vozov premoga iz inozemstva je vedno večji, izvoz jug. premoga in lignita pa vedno manjši.

Peter Zgaga

— Dvojčke ste dobili? Čestitam, gospod profesor, ali sta fantka ali deklici?

Profesor: — Fantek in punčka, morda pa tudi narobe.

Oče: — Pred tvojim odhodom na univerzo ti ponovno svetujem: štedljivost in skromnost.

Sin: — Bodi brez skrbi, saj sem že doslej zelo štedil s skromnostjo in bil skromen v štedljivosti.

V sobi nekega hotela je visel plakat: — Kajenje prepovedano. Mislite na pazir v hotelu "Astoria". Neki dovtipnež je pripisal: — Pljuvanje prepovedano. Mislite na poplave Mississippija.

Baron Arved pride silno razburjen v kazino magnatov. — Kaj ti pa je? — ga vpraša prijatelj.

— Zelo slabe volje sem. Pomisli, moja žena pričakuje potomec. — To vendar ne more biti vzrok tvoje slabe volje. Če se ne motim, bo to pri vas že tretji tak primer.

— Že res, odgovori baron, — toda baš včeraj sem čital, da je vsak tretji novorojenček v mestu žid.

Razorožitvena konferenca se bo skorogotovo izjalovila.

To ne sme nikogar presenetiti. Na konferenci bo namreč vsepolni generalov in admiralov, ki bodo nastopali kot svetovalci.

Ali se more od njih pričakovati, da bi si sami odžrli svoj kruh?

Svet bi bil že zdavnaj ozdravljen, če bi ga ne zdravilo toliko političnih zdravnikov.

Se dva dni, pa bo pustni tork. Za pustnim torkom bo pa štiridesetndnevni post.

Po precejšnjo množino ameriškega prebivalstva se je začel post že jeseni leta 1929, in nihče ne ve, kdaj ga bo konec.

Zaljubljen mladenič je vprašal kraljico svojega srea:

— Po pravici mi povej, ali sem jaz res edini možki, ki si ga ljubila v življenju?

— Seveda — mu je zatrčila — ti si edini in najlepši in najboljši izmed vseh.

Predsednik Hoover je imenoval za ameriškega poslanika v Angliji. Andrewa Mellona, dosedanjega zveznega zakladničarja.

Zdi se mi, da se Mellon ni s posebno težkim srem poslovl od zvezne zakladnice, v kateri je toliko milijonov primankljaja.

Sedaj, ko to pišem, še ni končan proces proti mlademu Allenu, ki je v Philadelphiji ustrelil ljubimca svoje sestre.

Za umor določa zakon smrtno kazen.

Niman dosti, toda kar imam, stavim s teboj, prijatelj, da Allen ne bo obsojen na smrt.

Ti pa tudi ne boš toliko nemumen, da bi stavil, če ti povem, da je Allenov oče milijonar.

Prohibicijski ravnatelj Woodcock si na vse načine prizadeva uspešno izvesti določbe suhaških postav. Da ima s tem precejšnje težave, je samo po sebi umevno.

Možak noče nobenega kompromisa ter neprestano zatrjuje, da je prohibicija potrebna in da jo je treba izvesti.

Mogoče je iz prepričanja njen zagovornik, mogoče pa zato tako govori, ker je dobro plačen.

Ko se je pred kratkim raznesla vest, da so začeli suhači popuščati in da bi bili v skrajni sili pripravljeni dovoliti izdelovanje štiriodstotnega piva, je Woodcock z vso ostroostjo nastopil ter dejal:

— Ne, pod nobenim pogojem ne.

Tudi jaz sem proti štiriodstotnemu pivu. Nikar tako začudeno ne kimajte z glavami — res je tako.

Kaj bo štiriprocentno pivo? Štiriprocentno ni dosti bolje od vode.

Kar je manj kot osem ali devet procentov, ni za nič.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Narodite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VALENTIN KATAJEV:

ZMEŠNJAVA

— Gorje, bratci! Revizijska komisija se je izgubila!

— Neumnost! Saj ni šivanka.

— Ni šivanka, to je res.

— Torej jo bomo našli. Nu, prijateljčki, na dva maha: ali ste pod mizo iskali?

— Smo. Tam je ni.

— Hm. Mogoče se je zakotalila pod omaro?

— Ne, iskali smo.

— Lepa reč!

— N... da... s...

— Mogoče ste jo skupaj z ogorki pomedli na dvorišče? Ali ste na smetišču iskali?

— Rili po smeteh?

— Iskali.

— Da.

— In je ni?

— Ni je.

— Hm! Zelo čudno. Mogoče ste vsaj predsednika našli v smeteh?

— Tudi predsednika ni v smeteh. Iskali smo, pa ga nismo našli.

— Ta je pa dobra!

— Kdo pa je prav za prav predsednik? Ali ga ne bi kazalo iti iskati na stanovanje?

(Zgodba se nanaša na razmere v kolhozih, kjer časih gospodarijo povsem nesposobni in brezglavi ljudje. Op. prev.)

— Kdo da je predsednik? Vrag vedi. Pravijo, neki črnolasec, srednje postave...

— Nikakor ne črnolasec. Plavolasec. Visok. Na levo nogo šepa.

— Nikakor ni plavolasec in nikakor ne šepa. Plešast in debel, tetka Nastasja ga je na lastne oči videla.

— Pokličite tetko Nastasjo!

— Naj pove po pravici!

— To ste pa naleteli na pravo. Tetka Nastasja je prošlo leto oddala svoj dušo bogu.

— Je pač križ s temi ženskami. Nikoli ne umrejo za časa.

— Nezaveden element!

— Mir prahu...

— Torej, tovariši, kaj naj napravimo zaradi tega našega predsednika?

— Kaj neki? Ni ga in mir bese-diti!

— Hm! V lepi zagati smo.

— N... da-s!

— Veste kaj, bratci? Vrag naj vzame tega predsednika. Komisija moramo poiskati, sicer bo jo!

— Kako naj jo poiščemo, če je nihče na lastne oči ni videl?

— Ali tudi opazke niso znane.

— Da... stvar je mednarodne važnosti!

— Bratci! Uganil sem!

— No?

— Predlagam, da obkolimo vso okolico vso okolico šest kilometrov naokrog in preiščemo vsak koteček. Ni vrag, da ne bi našli.

— Pr-ravilno!

— Na delo, prijateljčki! Obkolimo!

— Razširite fronte! Zastržite vhode in izhode! Nikogar ne pustite skozi!

— Hej, državljani, minutico! — Stoj! Ali niste mogoče član naše revizijske komisije?

— Kaj pa mislite, tovariši, jaz sem pošteni delavec, vi pa...! Po cigarete Mosseliproma (moskovska selška industrija) tečem v trafiko...

— Pri-se-i, da nisi član!

— Tako mi vere, da nisem.

— Dobro. Pojdi.

— Ej-j-j!

— Državljanica! Minutico! Pridite sem! Ali niste mogoče člani naše rev-komisije? Poglejte nam v oči!

— Kaj pa mislite, prijateljci? Iz Tambova sem, ne pa... Z otrokom...

— Z otrokom? Kaj pa, če je mogoče otrok član revkomisije?

— Saj se treh mesecev nimam! Tudi govoriti še ne zna. Kaj mislite tovariši?

— Vo, vo! Naša komisija tudi se nima treh mesecev...

— Tudi govoriti ne zna...

— Vsi znaki odgovarjajo. Pokažite otroka!

— Bratci, pustite me! Iz Tambova sem. Samo tegale otroka imam.

— Dobro pojdi!

— Ej-j-j! Pss! Postava! Stoj! Ali si član naše revkomisije?

— M... me-e-e! Me!

— Tjei, hudič!

— Kozla ste imeli za člana! Če sa človek v zmešnjavi ne stori!

— Naprej, državljani koze!! — Oprostite, da smo vas razžalili: poštenega brezpartijskega kozla smo imeli za člana revizijske komisije.

— Me! Me! Me!

— Nu, ste vse preiskali?

— Vse.

— No, in?

— Nič. Revizijske komisije ni pa je ni. Kakor bi se v zemljo udr-la.

— Ste pod mizo iskali?

— Iskali, iskali.

— Ste v pomijah iskali?

— Iskali.

— Ste za omaro iskali?

— Iskali. Ni je.

— Ste v negorljivi blagajni iskali?

— Ne, zdi se nam, da tam se nismo iskali...

— Kaj ste torej obotavljate?

— Poiščite v blagajni. Takoj! Nu, kaj je?

— Kaj se torej obotavljate? Poiščite v blagajni. Takoj! Nu, kaj je?

— Tudi v blagajni ni ničesar. Prazna je.

— To se pravi, kako prazna? In gotovina, denar?

— Nobene gotovine ni tu! Nastala je grobna tišina. Mnogi so ihteli.

('Z rušine B. Z.)

VOJNA PROTI MRČESU

Rusija je započela enrgično vojno proti vsakovrstnemu mrčesu, ki zagrenja človeku življenje in v tej vojni se ne bo posluževala več samo mila in vode, temveč kakor moderne vojne stрупnih kemikalij in plinov. To akcijo izvaja "Družba za kemično vojno", ki pošilja v "zasedene" hiše pravca- te ekspedicije. Temeljito očiščenje velja 22 rubljev. Novi očiščevalni nalogi se posvečajo tudi mladipske zvez, ki ne prirejajo samo propagandnih obhodov po umazanih predelih, temveč vdirajo tudi z golitami, krtačami, metlami, vodo in milom v hiše.

RAD BI IZVEDEL kje se nahaja Tone Peskar, ki je pred petimi leti prišel v Kanado. Takoj prvo leto sva si dopisovala in pozneje nič več ne vem o njem; tudi brat in sestra nič ne vedo. Brosim rojatke, če kdo kaj ve, da mi sporoči, ker mu imam poročati nekaj važnega, ali naj se pa sam oglasi: **Frank Povh, Box 238, New Waterford, N. S., Canada.** (2x 5x6)

SLADKORNI BARONI NA KUBI

Na jugu tega otoka, v Santiagu de Cuba, so domovali nekoč filibustieri, ljudje s čudnimi navadami. Niso plenili samo španskih karavel, ki so prevažale v Zapadni Indiji na pošten način nakradeno plemenito kovino do praznih blagajni španskih kraljev, temveč so iz svojega življenja počenjali romane, iz katerih črpajo založniki avanturističnih knjig še dandanes snov za svoje dobičke. To življenje je teklo med vinom, ženskami in dogodivčinami.

Ko so se Kubanci izmislili, da se otresajo španskega jarma, so preplavili deželo ameriški podjetniki, ki so se vedli spočetka, kakor da se hočejo razpočiti od same ljubezni do ljudstva. Ti Američani so uničili španske romantiko kubanskega otoka. Kjer so rasle prei bougainvilleke ob stebrih idiličnih španskih posestev, so začele rasti kakor gobe delavnice s strehami iz valovite pločevine: ritem plesočih parov je preglušilo ropotanje strojev in danon. Kubanski nacionalni ples, so omejili na kabarete, ki so v vodilih zaznamovani z 2 zvezdicama in ki imajo tedaj pravico nuditi nezasišano velik dolgčas za nezasišano velik denar.

Med vojno in po njej, ko so rasle cene sladkorja, so Američani v deželo vtaknili neznanske kope cennarja. Kuba je postala spet taborišče filibustierov, čeprav sedaj niso nosili več okrvavljenih srajc, ampak smoking in frak. Ljudje so živeli kakor v omami. Denar, ki so si ga zaslužili z brezdeljem, so izdajali spet za brezdelje. Takrat so nastali luksuzni hoteli, v katerih so steli za nemanja, če niso imeli vsaj enega avtomobila z osmimi cilindri in dveh streljav. Okoli bakratnih in ruletnih miz so sedeli sladkorni baroni in lahkomiselno obdarjene ameriške dame — tiscodolarski bankovci je veljal v tem krogu za capo.

Toda potem je prišel čas, ko je denar izginil, kakor je bil prišel. Kubanci so spoznali, da jim je vsa prostost rabila samo za to, da sta jo vtaknili Amerika in Kanadska narodna banka v svoj žep. Začeli so iskati krivce, "revolucija" je sledila "revoluciji", močje, ki niso bili všeč tej ali oni stranki, so padli pod streli na javni cesti, končno je nastopil general Machado, ki so ga Kubanci s plemenito gesto proglasili za diktatorja. Gospodarske krize tudi on še ni odpravil.

Milijonarji, ki žive danes na Kubi, pa spadajo med ljudi, ki se jih krize, inflacije in deflacije nič ne tičejo — v vsakem položaju se jim posreči uloviti svojo drobtinico. Na obrežju v Havani se lahko seznaniš z njimi, če ti je kaj do tega. Ležijo na trebuhu v soncu, kakor jim je zdravnik predpisal za dolocene ure v dnevu, se kopljejo, igrajo cribbage, "mondeno" igro s kartami. Stare dame se dajo zibati od zamorskih boyev v pestro poslikanih skrinjah, mlade dame se rarkazujejo v belih mornariških nošah po najnovejši modi in širokokrajnimi klobuki ter se na glas

smejejo ob vsaki priliki, ki se ponudi.

Ti ljudje se pritožujejo nad zdravniško predpisano dieto, ker jim jemlje veselje do jedi. Imajo po tri avtomobile — toda tretji je v popravilu. Kaj naj, za vraga, počne človek samo z dvema avtomobiloma? Gospod Meier, ki ni Nemec, kakor bi izdajalo ime, temveč iz Chicaga, kjer si je pridobil ogromno imetje s prodajanjem volnenih nogavic, je v skrbah, kako bodo jutri dirkali njegovi konji. Tudi njegovi aeroplani, ki jih ima poleg treh avtomobilov, mu delajo sive lase. Sin evropskega milijonarja pa je že skoraj ob robu samomora. Saj človeku se mora gabit, da bi zapravljal svoje dni v Deauvilleu ali Biarritzu ali kakšnem drugem neokusno opremljenem evropskem kopališču, kjer se tudi čedalje bolj širijo majhne eksistence. Prišel je v Havano, kjer upa, da bo svoj čas izkoristil z dobičkom.

Da, to so skrbi, ki človeku grenijo življenje.

RAZMERE V ISTRI

V Istri so zavladali težki časi. Lakoti se je pridružil sedaj še mraz. Brezposelnih je vedno več in pri vsem tem prihajajo z dežele še vesti o neznosnih moralnih in materialnih bremenih, ki jih ljudstvu nalagajo krajevne oblasti.

Iz Vodice v Čičariji se je izselilo v zadnjih letih 66 družin, 14 v Jugoslavijo, 8 v Severno Ameriko, ostale pa v Trst, Pulj in Reko. Fašistične oblasti pa so naselile v vasi štiri italijanske družine. V zadnjih dveh letih je slo na boben 16 posestev. Napovedane so nove dražbe, zlasti na malih posestvih. Pred leti je bilo v selu 22 konj, 862 ovac, 11 volov in 147 krav, sedaj so našli le še 23 konj, 400 ovac, 1 vola in 57 krav. Ljudstvo je dočela ubožnana.

Iz Pazina pa poročajo, da so se ljudje tam sedaj vsaj za nekaj časa malo oddahnili. Po dolgem oklevanju je namreč puljsko prefekura odstavila med ljudstvom osvojenega pazinskega podeštata Camusa. V občinski upravi in v odnosih med okoličani in mestom je ta mož ustvaril neznosne razmere. Poleg tega pa se ga ljudje z žalostjo spominjajo še iz leta 1929, ko je bil eden izmed glavnih krivcev Gortanove tragedije. Camus je dal takrat sodnim oblastvom takšna poročila o dogodkih, da je bila usoda beramske žrtve zapečatena. V Istri skoro ni našli drugega človeka, ki bi bil prizadejal ljudstvu toliko gorja kakor Camus. Nazadnje si je nakopal sovraštvo še celo med samimi fašisti. Puljski prefekt je sedaj na njegovo mesto imenoval začasnega upravitelja pazinske občine, podprefekta dr. A. Marollo, da izravnaj in popravi težke Camusove pogreške.

Na Reki leto za letom propada

trgovina. Lani so izkrcali v pristanišču 393.000 ton, ukrcali pa 217.900, skupno 610.900 ton. Leto dni prej je znašal blagovni promet 776.600 ton, tako da je v enem letu padel za celih 21,3 odstotka. Številke pričajo, da ligurska svobodna cona, ki jo je fašistični režim ustanovil pred dobrim letom dni, ni v ničemer pospešila razvoja reške pomorske trgovine.

V Sanvinčenatu v srednji Istri je pogorela občinska hiša. Škoda znaša preko 200 tisoč lir. Ogenj je nastal zaradi kratkega stika.

Na Vipavskem Gradišču je umrl trgovec Ivan Petrič, ki je bil vpisan v fašistično organizacijo od leta 1923. Podoštati Zani, ki je na Gradišču tudi fašistični politični tajnik, je organiziral fašiste iz vseh okolice in priredil Petriču demonstrativen pogreb.

V Gorici je umrl znani izvozeček Josip Danevčič, ki je dosegel visoko starost 86 let.

NAJDALJŠA ŽELEZNIŠKA VOŽNJA NA SVETU

popisuje

ko današnje

od Poljsko in Sovjetsko Rusijo. Stoji na železniškem tiru rdeče ovit slavolok z boljševiskim grbom. Potem gre vožnja celih sedem dni s hitrostjo brzca skej celotno Rusijo.

Ruski cariniki postopajo s tujci vljudno, dasi je ta vljudnost nekoliko hladna. Govorijo tekoče nemški, angleški in francoski. Vse svoje aparate in dragocenosti ter denarne vrednosti mora dati tujec na zapisnik in v potrdilo. Tule valute se izmenjajo po določenem kurzu.

Ruski tranzitni vlaki imajo štiri razrede: spalne oddelke z umivalnico ali brez nje, oblažene oddelke, ki so čisto udobni, in vozove z lesenimi klopmi. Imajo tudi jedilni voz, v katerem stane obed 3 rublje. Sprevodniki so s potniki pozorni.

Postaje do Moskve so Minsk, Smolensk. Glavno mesto preseneti tujca že na postaji s pravim vrvežem. V postajni restavraciji dobe inozemci dober obed tudi brez državne karte za ceno poltretjega rublja.

Potniški biro "Inturist" skrbi s svojimi avtobusi za prevažanje tujcev v mesto, po mestu in nazaj. Tarifa je za vso vožnjo 5 rubljev. V mestu vlada silno gradbeno življenje, ulice in trge prekopavajo, cele mestne četrti rasejo iz tal s tempom, ki prekaša ameriško brzino. V zadnjem desetletju se je število prebivalstva podvojilo, zato ogromne nove delavske stanovanjske hiše s 3000, 5000, 7000 stanovanj! Nove zgradbe se gradijo v izrazito modernem slogu.

Tujcu se bo vtisnilo v spomin moderno pošto postopje. Kremelj z mešanico bizantinskih in sodobnih poslopj, nad katerimi vibra rdeča zastava, bazilika Ivana Groznega, ki so jo spremenili v muzej, preprosti Ljeningov mramorni mavzolej, mrtvaški sprevodi, v katerih prevladuje od ljudi do vozov rdeča barva; v trojici mednarodnih hotelov vlada čisto zapadno, živo življenje, orkestri igrajo izborna, cene so — slane.

Nadaljnja vožnja vodi skozi brezkonne ruske in sibirske stepe. Prekrasne so te pokrajine za tiste, ki vedo ceniti široko, togo lepoto, samotnost in molk. Ljudje pijejo samo čaj. Na vsako večjo postajo pritečejo ljudje k "kipljatoku", kotli z vrelo vodo, ki je pripravljena za čaj.

Nad vse mogočen vtis napravi na človeka Bajkalsko jezero, ki ga ne oživlja nobeno jadro. Obkrožajo ga snežne gore in črni gozdovi. Tudi tega jezera se je lotila pjalietka. Ob njegovem bregu nastaja velkanska električna centrala. Sibirsko romantiko omejujejo sploh neštevne nove tovarne, v katerih ropoče delo kakor noro. Cela nova mesta se dvigajo iz tla.

Mandžurijska se imenuje sedanja sovjetska obmejna postaja na Vzhodu. Od tam se pričena druga azijska država velkanka, Kitajska. Tudi v mestu Mandžuriji sovjetske vojašnice in agenti G. P. U. Po cestah se šetajo dame in dame iz polsveta s pobarvanimi ustnicami, mladi Rusi tekmujejo v tem naselju, ki leži sredi ogromne mandžurske stepe, v nekoliko krčeviti eleganci z Zapadom.

Najdaljša železniška vožnja na svetu je končana.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte tola, da se Vas opominja, temveč obno-vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffi
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Verblich
Chicago, Joseph Blush, J. Bevil
Mrs. J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzeic, Mary Bambich
J. Zalete, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kitchmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gibbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strnisna
Little Falls, Frank Masie

OHIO
Barberton, John Balant, Joe H...
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik.
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-vanšek

Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan-čič, A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Fe-renchack

Koroshetz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arb, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pesdire
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schirfer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternej

UTAH
Helper, Fr. Krebs

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jom Koren
Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS
Frank Skok

WYOMING
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":
Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.

New York City je \$7. celo leto.
Naročnina za Evropo je \$7. na celo leto.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180
v najfinejšo usnje trda vez. 180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 30
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 30
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinejšo usnje vez. 180

KVIŠKU BRCA
v imitirano usnje vez. 60
v usnje vez. 80
v fino usnje vez. 120
v najfinejšo usnje vez. 150
v najfinejšo usnje trda vez. 180
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1
v najfinejšo usnje vez. 150
v najfinejšo usnje trda vez. 180

MARIJA VARNJENJA
fino vez. 120
v fino usnje 150
v najfinejšo usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:

Ujeha Jutarosti, fina vez. 1
Slava Boga, a mir ljudem, fina vez. 150
najfinejša vez. 180
Zvonček nebeski, v platno 1
fina vez. 1
Vrhovni, najfinejša vez. 180

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 30
v belo kost vezano 110
Come Unto Me 30
fino vezano 35

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinejšo usnje vezano 120

(ZA ODRASLE)
Key of Heaven:
v celoid vezano 120
v celoid najfinejši vez. 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 130

Ave Maria:
v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5...

Angeljska služba ali nauk kako se naj strže k sv. maši 10
Boj nalezljivim boleznim 75
Čerkniško jezero 120
Domaci živinovozdravniki broširano 125

Domaci zdravnik po Knajpu:
broširano 135

Govedoreja 150
Hitri računar 75
Jugoslavija (Melfk) 1. zvezek 150
2. zvezek, 1-2 snopci 180

Klitarstvo (Skalksky) 2
Kratka arška gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev, Hr-

vatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kat. Katekizem 60
Kubinska Računica 75
Liberalizem 50

Ljubavna in snubinska pisma 35
Materija in energija 125
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladeničem, 1. zv. 50
II. zv. 50
(Oba skupaj 99 centov)

Mlekarstvo 1
Nemško-angleški tolmač 140
Najboljša slov. kuharica, 608 str. 5
lepo vez. (Kalinšek) 5

Nemščina brez učitelja: 30
2. del 30

Nemško-slovenski slovar 225

Največji spisovnik ljubavnih in drugih pism 75

Ojačan beton 50
Obrtno knjigovodstvo 250

Perotinarstvo, trdo vez. 180
broširano 150

Prva štanka 75
Pravila za oliko 65
Psihične motnje na alkoholski podlagi 75
Praktični računar 75
Pravo in revolucija (Pittanic) 30

Predhodniki in idealni utemeljitelji 150
skega idealizma 150

Radio, osnovni pojmi iz Radio 2
tehnika, vezano 2
broširano 125

Računar v kronski in dinarski 75
voljavi 75

Vsakovrstne

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

23

(Nadaljevanje.)

Kako je tega dne prišla Margareta domov, sama ni vedela. Tako težko ji je bilo po tem razburjenju ene same ure zbrati svoje misli. In od tega dne dalje ji je bilo težko opravljati službo pri baronici Ulrihovi materi.

Mislila si je, da vsakdo vidi, kaj je šlo preko nje. Žareče oči, rdeča usta v vročem obrazu so morali vsakemu vse razodeti. Ponoči je le malo sapla. Vse v njej je bilo zmedeno. O, kakaj ni pahnila Ulriha! od sebe in bi obvarovala svoj dekliški ponos, ki pa je pod njegovimi poljubi le prehitro skopnel.

Tedaj pa se ji nenadoma pokaže Joškova podoba. Joško! O, tako dolgo že ni več mislila nanj! Kako očita joče jo pogleduje s svojim žalostnim boleznim pogledom svojih ljubeznivih oči. Opasala se je z oklepom kljubovanja — saj ni imel od tega nobene pravice!

Ali ji je kdaj rekel, da jo ljubi? Kot dober starejši brat je vedno hodil poleg nje, uljuden, priazen, vedno uslužen. Nič priživanja, nič ljubinkovanja! Borila se je proti tihim, obtožujočim glasovom, ki so se dvigali v njenem sreu.

Ljubezen! To je bilo vse kaj drugega. Opojno je hitelo vse preko nje, tako da se je v spominu na to tresla.

Pri baronici je bilo še vse, kakor prej, toda vse nekam drugače, ko je naslednjega jutra stopila v njegovo sobo.

Pri sreu ji je bilo tesno, najrajši bi zbežala in želela si je, da Ulriha ne bi bilo v sobi. Kako vroče ji je udarila kri v glavo, ko pride Ulrih k mizi in jo pozdravi ter ji stisne roko, da so jo zaboleli prsti.

Sreča, da baronica ni dobro videla. Gretina raztresenost bi ji gotovo postala sumljiva.

— Torej, moj sin, ali z delom dobro napreduješ? — ga vpraša mati. — Ali boš kaj kmalu mogel oddati rokopis?

Ulrihu se samemu smeje.

— Tako hitro ne gre, mati, četudi sem bil priden. — Z vprašujočim očesom pogleda Margareto, da je zardela povsila oči. Vedela je, kaj je mislila.

— Vzelo bo še nekaj tednov. Ali misliš, da bom kar tako naglo izpuštil svojega tička? — To si je mislil, ko je govoril dalje. — Ne, mati, še mnogo je treba premisliti in opoliti. Ako pa misliš, da potrebuješ gospico Homičevo, potem pa moram za svoje zadnje delo dobiti drugo pomoč.

— Ne, Ulri, tako nisem mislila. — skoro preplašena reče baronica, — tako sem vesela, da imaš v gospici Greti tako dobro pomoč.

— Tudi jaz, — si je mislila, ko je že komaj čakal, ko bo zopet sam z Margareto.

Margareta pa se je tega brezmejno bala. Tako jo je bilo sram, da bi bila najrajši zbežala.

Toda pisalni stroj je čakal.

In tudi Ulrih. Ko Margareta stopi v njegovo sobo, se ji smeje približa. Drugače je Margareta vedno morala čakati nanj, danes pa je bil točen, medtem ko je sama še marsikaj opravila, da je bolj odgnala čas biti sama z njim.

Komaj zapre Margareta vrata za seboj, pristopi k njej in jo samo ob sebi umljivo objame.

— Greta, moja ljuba! Kako težko sem čakal na ta trenutek!

— Ne, — prosim, ne!

V bojazni se brani njegovih poljubov, ki so ji skoraj zaprli sapo. Toda ves njen odpor ji ni pomagal. Tesno jo je tiščal na svojih prsih, da se ni mogla ganiti. In poljuboval jo je toliko časa, da je opazil, da ji gine odpor in da ga je zopet poljubila.

— Delati? Danes delati? Ne!

Smeje zmigne Ulrih z glavo, ko se mu z vso močjo izvije iz njegovih rok in sede poleg pisalnega stroja.

— Vem za kaj boljšega — to uro hočem drugače uživati.

Potegne jo na svoja kolena in jo zopet poljubi: — Še dolgo nisem si, Greta!

— Toda delo; kdaj bo končano? — in se mu hoče izviti.

— Kaj, treba delati čez uro, — se smeje razposajeno. — Ali misliš, da sem zdaj razpoložen za delo? Ne, poljubovati te hočem, ti mala mačica.

Njegovo strastno prigovarjanje, njegova vroča ljubeznivost jo je zmedla in vznemirila njeno mlado do sedaj tako mirno kri, da sama sebe ni več poznala. In sledil je najnežnejšim občutkom te iste dekliške duše in užival je zmagoslavje, da si jo je pridobil.

Z vsakim dnem je občutil več. Navzlic vsej njeni sramežljivosti in bojazni je čutil večje hrepenenje po njeni krvi. O, ni bila zastoj stara dvajset let in imela je srce polno hrepenenja.

In sama si je priznala: ljubila ga je z globokim, vročim čustvom. Kako je to prišlo nad njo? Tega ni vedela. Že dolgo ga je natišem občudovala.

Zdaj pa si jo je popolnoma prilastil, da je vedno mislila samo nanj in živela v uri, ko ga je videla in ležala na njegovem sreu.

Čarobno lopi dnevi so bili. Svojo tajno srečo je čudovito olepšala. Ulrih se ni nikdar utrudil jo gledati in piti njeno lepoto. Vsak dan je našel na njej nove čare. Koliko omanljivosti so kazala njena usta, kadar se je zasmejala, da jo je pijan veselja tem strastnejše poljubljaj. In njeni bujni, temnordeči blesteči lasje! Nikjer ni bilo več takih las, si je sam pritrjeval, kadar si je ovil prste z njenimi debelimi kodri ter jih verno in ljubeznjivo vlekel.

In tudi se še ni dovolj poglubil v barvo njenih oči. Ali so bile modre, ali rjave? Primerjal jih je gorskemu jezeru, čegar barve ni mogel označiti, ker jo je izpremenil vsak dih vetra. Vse to ljubimkovanje je bilo Margareti tako tuje. Vseh dvajset let ji je poteklo zastoj, zdaj pa se je v vsem uživanju življenja izročila možu, ki ji je odprl vrata v življenje.

— Greta, moja najdražja; o, samo s teboj odpotovati saj za nekaj dni! — Globoko in proseče ji dolgo gleda v oči.

Margareta odkima z glavo: — Nemogoče!

— Ta ura, ki jo ukradeva od dela, je premalo! Dalje časa te hočem imeti vedno — popolnoma! — pravi razvnet.

Proseče ji zre v oči; toda sramežljivost ji ni pustila, da bi odgovorila to, kar je mislila. Saj je vendar bilo vse odvisno samo od nje. Nič jima ni bilo na poti, ako bi se javno zaročila, Margareta je bila zadovoljna z njegovimi polovičnimi obljubami, pa bi vendar v dnu svojega srca mislila, da je njegova zaročenka. Nikdar si ni mislila, da bi se mogla kdaj tako izgubiti v objemu kakega človeka.

Vse bogastvo svojega srca mu je podarila in vedno je bil ganjen, kadar mu je poklonila svojo sramežljivo ljubeznivost. Toda — kakor si je sam mislil — ta mladostna opojnost mu ni bila dovolj — hotel je imeti Margareto vso!

In kot kot mu je bila sreča vedno naklonjena, mu je bila tudi v tem slupaju.

Baronica je zbolela vsled prehlada. Bolezen ni bila resna; vendar so bili v skrbah zaradi nje in na zdravnikovo odredbo je mo-

rala ostati v postelji, ker je vreme vsled nevihte postalo megleno in hladno. Njenemu živahnemu duhu pa je bilo to ležanje predolgočasno. Vsled slabih oči ni mogla brati in tako ji pride na misel, do kar jo je napeljal njen duhoviti sin, da bi Margareta sploh za nekaj časa ostala pri nji. Na deklico se je mogla zanesti, poleg tega pa je bila tudi zelo pripravna v kuhinji.

— Saj bo samo za malo časa, gospica Greta. Vaša mati vas bo gotovo ob večerih lahko pogrešala. In ravno te ure so mi tako dolgočasne, ker moram svojega sina pustiti samega, ko dela. Zelo je zaposlen. Saj samo veste, gospica. In ker se bojim za vas, ako bi pozno hodili domov, zato je boljše, da ostanete za kratek čas popolnoma pri nas.

Greta ni mogla odbiti prošnje gospe baronice, dasi nekaj v njeni notranjosti ni bilo s tem zadovoljna.

Z ganljivo skrbjo in pažnjo je stregla gospe baronici in je storila vse, kar je želela in ni bilo malo želja. Morala ji je brati, skrbeti v kuhinji in neprestanu nadzorovati služkinjo; nato je bilo treba še mnogo živati in pisati.

Vsak dan so bile ure izpolnjene z delom. Kot po navadi, je vsak popoldne delala eno uro za Ulriha. Toda do tega ni prišlo: prostor pri njenem pisalnem stroju je bil prazen. — Ulrih je ni pustil iz svojega objema. Delo je postalo popolnoma postranska stvar.

— Greta, moja draga, najdražja, pusti pisanje! — ji zapove. — Doživljaj je vendar lepši. Kako se razvnamem pri tebi, sladka, ti božanska Greta!

S tako ljubeznjivimi besedami in objemi je razgrevajal njeno mlado kri, da Margareta ni več vedela za nič drugega kot zanj. Pozabila je na svoj dekliški ponos, pozabila na zvestega prijatelja, ki je bil daleč — vse se je potopilo v čustvu brezmejne ljubezni in strasti do Ulriha.

In prišla je ura ko je njen odpor omagal pod njegovim zapečim prigravarjanjem. Sama sebe ni več poznala. Trepetaje je ležala v njegovem objemu, tresoč se od sreče in veselja.

(Dalje prihodnjič.)

ASIMILACIJA V JULJSKI KRAJINI

Fašistični režim, ki v svojem tisku sam priznava, da postaja vprašanje asimilacije slovenske narodne manjšine vedno bolj pereče, je v zadnjih letih angažiral za poitalijančevanje slovenske narodne manjšine ne le šole, marveč tudi celo vrsto društev in družb. Vesti, ki prihajajo dan za dnem iz vseh krajev in jih objavljajo tudi italijanski listi, potrjujejo več kot preveč ta stremiljenje.

Tako je na fašistično intervencijo iz Gorice rimsko prosvetno ministvo pustilo neokrnjeno tolmunsko gimnazijo, čeprav je na njej vpisanih samo 150 dijakov, ker predstavlja zavod "žarišče italijanstva, ob meji". Ista oblast je nakazala otroškim zavetiščem v tržaški bližnji okolici, v katerih se zbira skoraj sama slovenska deca 15.000 lir podpore. Z državnimi subvencijami je družba "Umanitaria" otvorila v gorški pokrajini za pouk italijanščine 77 večernih tečajev ne le po večjih slovenskih središčih, ampak celo v gorskih vaseh. Z obljubami in po sili so pripravili 1875 slovenskih fantov in deklet, da so se vpisali v te tečaje. Fašistične oblasti, ki so organizirale obvezne predvojaške vaje, so v obmejnih pokrajinah na teh vajah mestoma uvedle tudi pouk v italijanščini. In v zadnjem času so gorški fašisti pričeli s takim delovanjem celo med mlajših duhovščino, o kateri ugotavljajo listi, da že vsa obvlada italijanščino, in da je škofijski administrator Si-

rotti poklical k sebi te mlade kaplane in jim naročil, da morajo poučevati ljudstvo edinele v italijanščini.

Kljub vsem tem prizadevanjem, ki jih sieer uradni Rim spretno prikriva pred evropsko javnostjo, ki jih je pa jasno in odkrito pripoznal tržaški državni pravdnik Mandruzzato, pa izgleda, da bo nasilna, zahrbitna in zapeljiva fašistična asimilacijska politika kapitulirala baš pred neorganiziranim slovenskim kmetom. To so že zdavnaj spoznali celo resni italijanski pedagogi in ko je režim pred dobrimi osmimi leti izpisal, da tiči baš za to reformo, je vsenčiliški profesor Paechioni pisal, da tiči baš za to reformo, po kateri so se ustanovljale italijanske šole za neitalijansko dečo, nevarnost, da bodo šole nepopolne in da ne bodo dosegle namena, kateremu naj služijo. Z zatiranjem domačih šol se ne ubija ljubezen do jezika lastnih dedov, marveč se celo dviga. S tem, da se sili drugorodno prebivalstvo, da bi gojilo le italijanščino in italijansko kulturo, se bo izzvalo med njim le še večje sovraštvo do vsega kar je italijansko. Isto priznanje je pred dnevi objavilo glasilo skvadrstičnega fašizma "Il Popolo di Trieste" in sedaj celo še sam Mandruzzato, ko je priznal, da "se na Krasi v skritih gnezdih še zbira uporniki" in da separatizem obmejnega prebivalstva še vedno ni iztrebljen.

DEDNA PRAVICA OTROK IZ CIVILNEGA ZAKONA

Beograjsko kasacijsko sodišče je izdalo odločbo o dolgoletnem sporu, ki je načelne važnosti za jug. pravosodje srbijanskega območja. Kakor znano, v Jugoslaviji še ni uveden civilni zakon. Neki trgovec iz Srbije pa se je med svetovno vojno poročil v Alžirju po tam veljavnih predpisih in sklenil civilni zakon, v katerem se mu je rodil sin. Pred tremi leti je doma umrl in zapustil veliko premoženje. Kot neposredni dedič je prihajal v poštev sin iz tega civilnega zakona. Temu so se pa uprli ostali sorodniki, češ da civilni zakon v Jugoslaviji ni priznan. Proces se je vlekel skozi vse instance ter je končal sedaj s tem, da je kasacijsko sodišče s svojo odločbo zavrnilo ugovor sorodnikov in potrdilo dedno pravico otroka iz civilnega zakona.

ŠPANSKA BIKOBORBE V ZATONU

Kakor poročajo iz Madrida, bodo znane bikoborbe kmalu "izumrle". Običaj, ki so ga smatrali tujci za največjo privlačnost španskega življenja, bo kmalu samo še senca preteklosti. Odkar je postala Španija republika, paži vlada predvsem na omejevanje posurovelosti, ki izhaja iz bikoborb.

Vlada je začela kampanjo proti bikoborbam s predavanji v radiu, kjer so predavatelji začeli predočevati poslušalcem, kako odvratno so krvave igre, ki izvajajo gledalce v arene. Potem so začeli uvajati v mestih in na deželi druge predstave, zlasti kinematografske, a tudi plesne prireditve. Psihološko mojstrovino pa bi lahko imenovali način, kako je umela španska vlada vzeti bikoborbu herojški venec in sijaj, ki ga je obdajal zaradi njegovega poklica. S šalami in karikaturami so mu vzeli ves ugled, zlasti pa značaj in našta, ki je bil v prejšnjih časih neločljiv od njega.

Poročajo tudi, da se v Valenciji, Sevilji in drugih manjših mestih neverjetno naglo praznijo arene za bikoborbe, medtem ko so prostori drugih prireditev vedno nabite polni. Ker bikoborba več ne nese, se vrše predstave vedno bolj poredkoma. Lani je n. pr. bilo 53 bikoborb manj kakor leta 1930. Našteli so jih samo 196, katerih večina se je vršila v prvi polovici lanskega leta. Pri krvavih igrah je prišlo devet terorov ob življenje, pet in devetdeset jih je bilo ranjenih, med njimi pet in dvajset težko in bodi ostali vse življenje pohabljeni.

SHIPPING NEWS

11. februarja: Deutschland, Hamburg, Cherbourg, Europa, Cherbourg, Bremen

15. februarja: Berengaria, Cherbourg

17. februarja: Ile de France, Havre

18. februarja: New York, Hamburg, Cherbourg

19. februarja: Saturnia, Lubrovnik, Trst

20. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen

25. februarja: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

26. februarja: Mauretania, Cherbourg

27. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen
3. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
4. marca: Ile de France, Havre, Berengaria, Cherbourg
9. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen
10. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg
14. marca: Augustus, Lubrovnik in Trst
17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg, Europa, Cherbourg, Bremen
22. marca: Ile de France, Havre
23. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
24. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen
28. marca: Mauretania, Cherbourg
29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

ZNIŽANE CENE ZA TJA IN NAZAJ

Do LJUBLJANE

IN NAZAJ PREKO HAMBURGA

\$174.— V TRETJEM RAZREDU

(U. S. Davek Posebej)

Ta cena je zdaj veljavna na vseh naših parnikih

Za podrobnosti vprašajte lokalne agente ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY NEW YORK

POSEBNEMU VELIKONOČNEMU IZLETU v JUGOSLAVIJO

Na največjem ekspresnem parniku Cunard Črte BERENGARIA iz New Yorka preko Cherbourga 4. MARCA Potnike bo spremljal, kamor so namenjeni naš Mr. J. Vodak, ki temeljito pozna potrebe potnikov na potovanju. Potniki tretjega razreda se sedaj z veseljem poslužujejo na tem parniku razkošnih prostor bivšega Turističnega razreda.

Zajamite si takoj prostore. Vprašajte vasega lokalnega agenta ali
CUNARD LINE
25 BROADWAY NEW YORK

Koledar za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha —dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE